

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 919. Qualiter & quibus ingressus intra septa monasterii monialium sit prohibitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

cum Sanch. l. c. num. 6. 8. & Barbos. de potest. Episc. p. 3. alleg. 102. n. 30. Talemque non esse, si extra linem clausuræ non totum corpus sed partem haberet monialis.

Quest. 918. quinam absolvere possint à dictis pœnis aut in iis dispensare?

1. Resp. ad primum: posse ab excommunicatio-
ne illa absolvere Romanos pœnitentiarios
ex commissione Pontificis, & Episcopos, si ea ex-
communicatio sit occulta in virtute Trid. sess. 24.
c. 6. de reformat. concedentis illis omnes casus oc-
cultos Episcopo, tradit Delb. du. 22. num. 1. contra
Ricciu in pr. Tom. 1. resol. 544. num. 5. Zech.
de casib. reserv. cas. 10. num. 1. Zerot. l. c. v. mo-
nialis ad 8. qua sit. & alios cententes Episcopos
non posse absolvere in virtute Trident. à casibus
post illius publicationem reservatis à Rapa, ejus
contrarium ex eo probat Delb. quod per reserva-
tiones Concilio generali posteriores propter illius
gravitatem decretaque in eo tam matura delibe-
ratione sancita, non censetur derogatum, nisi in
illis ejusque decretis fiat expressa & specifica mentio,
ut tradunt Henriq. l. 7. c. 26. n. 3. Menoch. vol. 3.
conf. 294. n. 11. & 12. Covarr. l. 4. variar. c. 16.
n. 6. Paris. l. 2. conf. 2. n. 2. Cavale. p. 1. dec. 29.
n. 16. quos citat & sequitur Dian. p. 2. tr. 5. resol.
35. quod confirmari potest ex eo, quod hæresis
post Trid. reservata in Bulla cœnæ & tamen juxta
valde probabilem multorum DD. ab illa, dum
est occulta, absolvere possit Episcopus, etiam per
alium, virtute Trident. quæ illi non derogatur
in Bulla cœnæ quo ad casus occultos in ea con-
tentos. Ad hæc, quos Episcopus absolvere possit
jam consuetudine receptum teneant DD. quos
citat & sequitur Bonac. de claus. q. 1. p. 5. n. 1.
Dian. p. 3. tr. 2. resol. 66. Lezan. v. clausura n. 20.
neque etiam, ut obtundunt Adversarii, dici possit,
quod per S. Congregationem Cardinalium decla-
ratum contrarium, de qua Sanch. tr. de hæres.
c. 5. du. 1. n. 1. in qua dicitur, quod in delictis
occultis materiæ clausuræ derogatum fuerit dicto
decreto per Constitutionem Pii V. cum de dictis
declarationibus authenticæ non constet ut Delb.
l. c. num. 6. Item posse ab illa excommunicatione
licet publica quoslibet confessarios privilegiatos
toties quoties; cum religiosi habeant privilegium
absolvendi à casibus omnibus Pontifici reservatis
omnibusque pœnis & censuris ex illis confur-
gentibus, exceptis contentis in Bulla l. c. num. 2.
Tambur. de jur. Abb. d. 19. q. 5. num. 3. Delb.
l. c. num. 8. & alii apud illum externum seu con-
tentiosum, & sic denunciata vide apud eundem
du. ult.

2. Resp. ad secundum: potest quoque in
dicta privatione & inhabilitate occultis in virtute
Trident. sess. 24. c. 6. de reformat. Episcopus cum
suis subditis. Delb. l. c. du. 29. dispensare item,
ut idem num. 3. contra Graff. p. 1. l. 4. cap. 23.
num. 12. ex privilegio religiosi superior etiam
localis cum suis subditis regularibus, cum in eos
jurisdictionem quasi Episcopalem habeat. Idem
tenent Henriq. l. 14. cap. 19. num. 2. Dian. l. c.
Peyerin. Tom. 1. de privil. minor. in cons. 6. Julii
11. num. 24. Porrell. in dub. regul. v. claus.
monial. num. 28. Bonac. cit. p. 5. vide quoque
apud Delb. n. 5. aliosque ab eo citatos privilegi-
um hoc concessum à variis pontificibus diversis
ordinibus religiosi, & hoc præsertim, cum hæc pœnæ
non sint reservatæ Pontifici, an verò superior reli-

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

giosus etiam localis in iis dispensare possit in foro
externo, sicut potest in foro conscientie, in eo
non conveniunt AA. affirmant id ipsum Rodriq.
Tom. 1. regular. 99. q. 24. a. 17. Cruz. l. 1. de stat.
relig. c. 6. du. 15. concl. 6. negant probabiliter apud
Delb. l. c. n. 11. Peyren. l. c. n. 25. Bonacin. l. c. n. 5.
& alii. Illud certum videtur, non posse superiorem
regularem delegare hanc facultatem dispensandi
in iis, etiam quo ad forum conscientie, cum Pius
V. in privilegio super hoc iis dato expressè dicat,
ut religiosus superior per se ipsum id possit. Delb.
num. 6. remittens ad Sorbum ex Rodriq. LL.
cit.

**Quest. 919 qualiter & quibus ingressus
intra septa monasterii monialium sit
prohibitus?**

1. Resp. primo in genere: est is prohibitus sub
variis pœnis de quibus in fine hujus cap.
tum à Bonif. VIII. in c. periculoso. b. r. in 6. tum à
Trid. omnibus cujuscunque ætatis, sexus & con-
ditionis sine licentia ex causa legitima & necessaria
è superiore concessa, quæ prohibitio confirmata à
Pio V. Greg. XIII. Sixto V. variis constitutionibus
auctis aut de novo adjectis pœnis, uti hæc omnia
explanabuntur in sequentibus,

2. Resp. secundo: Excipiuntur nihilominus
primo tacite Reges, Regina, earum filii & filia
ac nepotes, ut habet communis contra Meroll. &
Bonacin. apud Delb. cit. du. 30. argumento de-
sumpto ex constit. Greg. XIII. quæ incipit ubi
gratia, dum ibi prohibendo illum ingressum qui-
buscunque personis subdit, etiamsi illæ sint Comi-
tissæ, utpote per quæ verba satis manifestè exclu-
duntur personæ altioris ordinis. Delb. l. c. du. 30.
n. 3. Et quia sub generalibus istiusmodi decretis
prohibitivis ob eorum excellentiam non compre-
henduntur, nisi earum fiat specialis mentio, ut
Castrop. l. c. p. 10. §. 1. n. 5. Secundo excipiuntur
infantes necdum adepti usum rationis, sive
masculi sive femina, nisi, ut limitat Delb. speciale
præceptum existat in contrarium, idque non tan-
tum, quia nec culpæ, nec censuræ capaces sunt
sed etiam quia in ea ætate constituti monialibus
occasionem peccandi præbere non possunt, quod
ipsum præcavere quia mens & finis erat Trid.
prohibentis ingressum hunc cujuscunque ætatis
personis, dici non potest his verbis comprehendit
etiam infantes, ac ita habet sententia communis,
pro qua immensam turmam AA. citat delb. l. c.
d. 30. n. 4. à quibus dum dissentire videntur aliqui
ab eodem citati propter declarationes aliquas, di-
cendum est declarationes, si authenticæ sint, intel-
ligendas tantum de pueris constitutis in ea ætate,
ut possint esse monialibus occasio peccandi. Unde
jam etiam moniales non prohibentur eos admittere,
cum prohibitio illa admissionis facta monialibus
sit accessoria prohibitione ingredientium, qualis
respectu infantium nulla est. Ita Castrop. l. c.
num. 2. cum Navar. comment. 4. de regul. n. 58.
Azor p. 1. l. 13. c. 8. q. 5. Rodriq. 99. regul.
Tom. 1. q. 46. a. 1. Suar. Tom. 4. de relig. tr. 8.
l. 1. c. 10. num. 2. Sanch. l. 6. sum. c. 16. in 5.
Barbos. l. c. num. 32. In dubio vero, num infans
habeat usum rationis, ac ita comprehen-
datur illa prohibitionem, utpote jam capax pec-
cati & censuræ, præsumitur is habere
illum, si septennis est; secus, si septennis
non est; cum communiter usus rationis

Q9992

non

non nisi completo septennio adveniat, quod intelligendum tam de masculo quam de femella. Delb. *l. c. n. 5. & 6.* cum Bonac. *de matrim. q. 1. pag. 4. num. 3.* E contra prohibitionem ingrediendi clausuram monialium comprehenduntur amentes, non tantum pro tempore lucidi intervalli, si quod habeant, utpote pro quo capaces sunt culpæ & censuræ, sed etiam perpetuo amentes, eo quod, licet ipsi non peccent ingrediendo, perturbare tamen possint monasteria, vanisque locutionibus & gestulationibus sæpe inhonestis ad malum provocare, aut etiam aliter esse occasio monialibus ad peccandum. Unde graviter peccant, qui illos in monasteria inducunt vel admittunt ita Nav. *l. c. num. 59.* Sanch. *l. c. n. 8.* Suar. *l. c. n. 3.* Castrop. *n. 3.* Rodriq. Barbos. *LL. cit.* Delb. *l. c. n. 7.* citans insuper alios, restringens tamen hoc ipso ad amentes pubertatem adeptos, comprehendit item ea prohibitionem moniales licite egressas monasterio, ita ut & his existentibus foris non liceat pro libitu absque licentia ingredi alia monasteria sive sint ejusdem ordinis & habitus sive non, censet Castrop. *l. c. n. 4.* eo quod Trident. prohibeat ingressum monasterii omnibus, qui ad illud non spectant, sed sunt extraneæ, quales sunt professæ alibi etiam ejusdem ordinis & habitus, concedi tamen eis posse licentiam, ut in tali monasterio pernoctent, si in eo loco non sit hospitium, ubi commode pernoctare queant, ut vel sic in eo casu consulatur honestati & decetia religiose, non verò; si pure gratia recreationis vel visitandi moniales consanguineas vel amicas ibidem existentes, cum eas ad crates invitere & alloqui possent. Verum directè contrarium tenent LLamas in *methodo curat. in append. §. 11. in fine* de moniali, quæ ad aliud monasterium transfertur, dum est in via ad illud. Probabilius verò mediam viam cum Sanch. *cit. c. 6. num. 10.* tenet Delb. *l. c. num. 8.* nimirum posse eam cum licentia Abbatissæ ingredi monasterium ejusdem ordinis & habitus, saltem sumendi ibi hospitii aut alterius causæ necessariæ gratia, idque tum ex ratione directè opposita; quia nimirum videtur tali monasterio non esse extraneæ; tum quia id valde decens est honestati monialis egressæ, adeoque non præsumendum, mentem Pontificis fuisse eam à tali clausura excludere.

3. Resp. Tertio: quod attinet ingressum mulierem in monasteria virorum, prohibetur quidem & ille sub excommunicatione in Bullis Pii V. & Greg. XIII. non tamen ita absolute & simpliciter, sed solum respectu ingredientium mulierum, easque ad monasteria sua admittentium prætextu alicujus privilegii seu facultatis ipsis concessæ, utpote quæ revocantur in dictis Bullis, unde non ita graviter hunc ingressum mulierum in monasteria virorum, quam horum ingressum in monasteria monialium astruit cum Suar. *de 22. de cens. f. 6. n. 12.* Pirh. *h. t. n. 45.* dum neque in jure canonico neque in aliis Pontificum decretis invenitur lex seu constitutio generalis prohibens hunc ingressum mulierum sub gravi culpa, adeoque hac in re spectanda specialia religionum instituta. De cætero non prohibentur ingredi virorum monasteria Reginæ earumque filiarum & quæ comitantur eas, uti nec feminae fundatrices in ordinibus in quibus est consuetudo eas admittendi. Sanch. *l. 6. mor. c. 17. num. 3.* idem de feminis aliquibus valde illustribus, ubi religiosi habent privilegium eas admittendi. Laym. *l. 4. r. f. c. 12. n. 5.* Pirh. *l. c.*

Quæst. 929. à quibus & qualiter concedenda hæc licentia ingrediendi monasteria?

1. Resp. ad primum: de hoc pariter loquendum ac de iis, qui indicere possunt clausuram, & qui concedere possunt licentiam monialibus ad egrediendum, ut videre est apud Castrop. *l. c. §. 2. n. 1. & seq. Delb. du. 32. n. 1.* ac proinde revidenda quæ desuper à me dicta paulo supra. Adeoque etiam superior localis, cui ea monasteria subiecta, licentiam ad hoc concedere potest, quem etiam solum hanc facultatem concedere posse respectu monasteriorum regularibus subsectorum, tuetur Delb. eo quod hæc potestas concedatur ei, qui monasterio præest, Episcopus autem tali monasterio non præest, pro quo citat plures alios, quo tamen nomine non venit Abbatissa, ut dictum quoque supra, quia ei monasterium absolute subiectum non est, sed secundum quid, nimirum quo ad domesticum tantum ut Azorp. *l. 1. r. c. 8. q. 6.* Sanch. *l. 6. sum. c. 16. n. 22.* Suar. *l. c. n. 14.* Castrop. *l. c. n. 3.* sed neque à Prælato conventus, cui subiectæ moniales, hæc potestas committi potest Abbatissæ, ut cum Suar. *l. c.* Castrop. *n. 4.* contra Sauchez. *l. c.* Navar. *l. c. n. 60.* Rodriq. & alios. His non obstante, quod sæpe contingat casus necessario postulans ingressum, & superior adiri nequeat, cum absque tali commissione & delegatione in tali casu provideri possit, si superior eam facultatem ingressus concedat, cui Abbatissa vel Confessarius judicaverit necesse esse aut expedire hunc ingressum cum permisso Abbatissæ, cum necessitas non habeat legem. Porro Episcopus vel alius, qui hanc potestatem ingrediendi concedere possunt aliis, possunt etiam eam concedere sibi in causis necessariis; quia etiam seum dispensare possunt, quamvis hæc non sit tam dispensatio, quam usus licentiæ à jure & officio ei concessæ, quia non debent esse deterius conditionis quam alii quibus ab illis dicta facultas conceditur, & ita decidisse Gregor. XIII. in sua Bulla, quæ incipit: *Dubius qui emergunt de anno 1581. 25. Decemb.* testatur Castrop. *l. c. n. 5.* Delb. *l. c. du. 35. n. 2.* ac tenent iidem citatis Nav. *l. 3. consil. h. r. conf. 6.* Rodriq. *l. c. q. 46. a. 5.* Azor. *l. c. q. 7.* Sanch. *l. c. n. 25.* Barbos. *l. c. num. 43.* ita tamen ut non ingrediatur nisi comitatus paucis viris senioribus & religiosis ut dicitur in *cit. Bulla* Greg. XIII. intelligendo per paucos, tres, ut Mirand. *de monial. q. 2. a. 5.* vel quatuor aut quinque ut Tamb. *de jure Abb. d. 24. q. 10.* cum aliis & per religiosos etiam sæculares religiosi moribus conspicuos & matronas gravis & exemplaris vitæ, ut Delb. Extenduntque hoc ipsam Castrop. *Delc. num. 3.* Sanch. *l. c. num. 26. & 27.* ad omnes qui potestatem hanc dispensandi quo ad ingressum illum habent ex delegatione, quod ipsum tamen limitant Delb. & Castrop. ita ut ea potestas sit limitata, non quidem ad certas personas, sed ad officium, ut si commissæ ei esset concedendi licentiam Confessariis in genere necessitate postulante, tunc ipse ingredi posset sine alterius licentia, si sit Confessarius; secus si facultas commissæ restricta esset ad peculiare Confessarios, v. g. ad Ordinarios monialium & ipse non sit ex illis; cum causa limitata limitatum producat effectum.

Resp. ad secundum primo licentia hæc facta tacite ex quacunque etiam scientia & patientia superioris, aut etiam facta verbis expressis non sufficit ad licitum ingressum, sed requiritur necesse.